Opslag van kernafval in uw gemeente

Amsterdam, februari 2022

Geacht gemeenteraadslid,

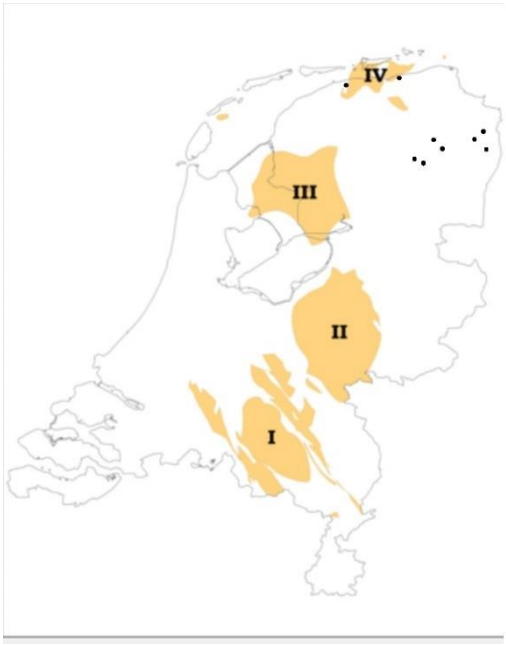
Het kabinet Rutte IV opteert voor twee extra kerncentrales in Nederland. In het Regeerakkoord is opgenomen dat het kabinet zal zorgen voor “veilige, permanente opslag van kernafval”. Volgens de concept Europese taxonomie moeten lidstaten voor 2050 eindberging in gebruik hebben genomen. Er is echter nog geen locatie aangewezen voor deze kernafvalopslag. Met deze brief wil de World Service on Energy (WISE) u attenderen op de mogelijke gevolgen van de kabinetsplannen voor uw regio.

Voor de opslag van het radioactief afval van de huidige kerncentrale Borssele wordt al langer eindberging in zoutkoepels of de Boomse kleilaag overwogen. In het regeerakkoord is opgenomen dat het kabinet zal zorgen voor “veilige, permanente opslag van kernafval”. Volgens het voorstel van de Europese Commissie voor de taxonomie voor duurzame investeringen moeten lidstaten voor 2050 een eindberging in gebruik hebben genomen, wanneer ze van groene financiering gebruik willen maken[1].
In 2011 waren er ook concrete plannen voor een tweede kerncentrale in Nederland. Destijds heeft een groot aantal gemeenten zich uitgesproken tegen ondergrondse opslag van kernafval. Wij vragen van u dat nu ook te doen.

Kernafvalopslag

Hoogradioactief afval kan tot 1 miljoen jaar gevaarlijk blijven voor mens en milieu. Het kabinet heeft tot nog toe vermeden om mogelijke locaties aan te wijzen. Uit onderzoeksgegevens van T&A Survey (2011) komt naar voren dat eindberging in de Boomse klei volgens overheidscriteria een mogelijkheid is. Een in 2018 gepubliceerd rapport van het overheidsprogramma OPERA bevestigt dat de Boomse Klei nog steeds van belang is voor het realiseren van eindberging. Het valt echter niet uit te sluiten, dat ook andere bodemsoorten onderzocht zullen worden.

[1] Brief minister Jetten .d.d 26 januari 2022 taxonomie kernenergie en aardgas

Illustratie: Gebieden waar de klei van Boom op een diepte van minstens 500 m onder het maaiveld ligt en een dikte heeft van 100 m.[2]

Wat betekent kernafvalopslag in uw gemeente?

De extra kerncentrales die het kabinet voor ogen heeft zullen tot drie keer groter zijn dan Borssele en veel meer radioactief afval produceren. De opslag van dit kernafval kan directe gevolgen hebben voor uw regio. Eindberging in de diepe ondergrond wordt vaak gepresenteerd als oplossing, maar is nog nergens ter wereld operationeel. Experimenten in o.a. Duitsland zijn mislukt. De effecten van lekkage op de volksgezondheid en het milieu kunnen groot zijn, net als de economische gevolgen. Daarom hebben in het verleden het Interprovinciaal Overleg, een groot aantal gemeenten en verschillende waterbedrijven zich uitgesproken tegen het opslaan van kernafval in Nederlandse bodem.

Wat kunt u doen?

Extra kerncentrales leveren een grote hoeveelheid kernafval op dat wellicht onder uw bodem moet worden opgeslagen. Uw gemeente verdient daarom invloed op de besluitvorming.

We vragen van u het volgende:

- Dat uw raad zich uitspreekt tegen de mogelijke komst van een kernopslagfaciliteit op uw grondgebied. U kunt daarvoor bijgaande motietekst als voorbeeld gebruiken.
- Dat uw raad de regering oproept om eerst definitief te besluiten over de opslag van het kernafval, voordat er een beslissing wordt genomen over de komst van twee nieuwe kerncentrales.

[2] Beeld: T&A Survey (samenvatting 2010). 9 Zoutkoepelgemeenten toegevoegd door WISE (2022).

- Dat u de inwoners van uw gemeente in de komende verkiezingsperiode informeert over de mogelijke risico's van de komst van kernafval in uw gemeente. U kunt daarvoor het bijgevoegde factsheet gebruiken.

WISE zal de komende tijd een aantal online bijeenkomsten verzorgen over de plannen voor nieuwe kerncentrales en kernafvalopslag. Mocht u een uitnodiging willen ontvangen, dan kunt u zich aanmelden via kantoor@wisenederland.nl. Uiteraard kunt u via dit emailadres ook aanvullende vragen stellen over de inhoud van deze brief. Meer informatie over kernafval en de opslag in de Boomse klei vindt u in bijgesloten samenvatting van het rapport van T&A Survey, plus de factsheet die WISE heeft opgesteld over eindberging van kernafval in Nederland.

Met vriendelijke groet,

Gerard Brinkman
Campagneleider Kernenergie
WISE Nederland

Bijlagen:
1) Factsheet kernafvalopslag in Nederlandse bodem
2) Samenvatting rapport T&A Survey
3) Voorbeeldmotie kernafvalopslag